

כל שעה פרק שני פסחים

מסורת הש"ס

(א) [לעיל לה: מנחות מ:];
 (ב) [לקמן מזב., ג] [לקמן
 מא.]; (ד) [סנהדרין ה:];
 (ה) [לעיל לו., ו] [לעיל לו.,
 ז] "א ירא שמים החדר על
 נפשו, (ח) "ל ששלוט,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צריה סדק
כמו טייל"א. נ"ב לשון יון:
(ב) ד"ה הכי קאמר וכו'
דלאו בעל נפש לא מחמיר:
(ג) ד"ה לאכא וד"ה מאן
הד"א: (ד) ד"ה באחרונה
מאות כנ"ל ומצינן ה"א
נמחק:

מוסף רש"י

צומתן. לשון חזק
והדיוק (חולין ב.). בעל
נפש. ארס כשר (חולין
א.) המושל על ומתרחק
מן העצבות (האזהרה ח"א
ס' ט"ז). מותר ללדת.
לגרות מעט חמים וכוונתן
במכתשת ולא שייטין
לחממן הויל וכוונתן
גדל (מדרין ג.). ובלבד
שיאכל בזית מצה.
חלוקה, באחרונה. משום
דמלת מלוא חזקני שמור
על מלוא (דשודין ע.).

מוסף תוספות

א. הקמחים של כפרים
טהורים והסתות של
נכרים טמאים. מוס' שאנך.
ב. נ"ל. והיצרו דודאי
עיקר שימור היינו בגוונא
דצריך שימור, ואי לאו
לתינת ולכא עיקר שימור,
ודאי דלא צריך שימור קמי
לישה כלל, אבל כיון
דמצוה ללנות, משום
ההוא, דהוי עיקר שימור,
צריך ג"כ שימור מתחלת
דגו. מ"י ס"ד.

רבינו חננאל

והוא דאמר אבי אל ניהור
 בשביל תרתי שבלי בחד
 דידדי, לית הלכתא בתויה.
 אלא כרבא דאמר מי פיות
 שן חמציץ.
 ושמעוהו תצבא דאשכנז
 שן שכלי דשערי
 טורכא, אמר אבי
 כשנתניו לן הוצבא
 בתורו כימות הפסח וכו'
 לכן כי דעה שרצא
 מאתון ששוררין ששכין
 תבנו, ואם לאו אל ישאר
 חור המים הוציאנו מן
 חמציץ, וליט לית הלכתא
 כאבי, וקמא לן כל הוצבא
 פיות חמציץ. ח"ד
 פיראן אלוהין אששורין
 בפסח. ואם לחתן, תבקעו
 אסורות, לא תבקעו
 מחרות. ואמרין לא
 תבקעו ממש, אלא כל
 שנתנינו לן פי אבוב של
 קליאם חן חמציץ וכן
 הלכתא. ר"ל ויסי דאמר
 שורן בחומץ מפני
 שהחומץ צומחן לית הלכתא
 לא מכניין עליו. ואם רבא
 פירוש שריתו חן חמציץ
 חן חמציץ חן חמציץ

פרשי חטי. גרעיני חטין אלל חדא חדא חטתא: וילמא אסיא חדא
ויעבד ציריא דחבריה. בסקק של חבריה: דיקולא דמיא. רתיחת
המים: ליריא. סקק כמו (א) טייליא חיפא דנענר זיקי דמסכת ע"ז
(דף ג:) מי הכי אפינו חדא. שבלותא נמי לא ליחרוך: ילמא נפקי.

[illegible]

שהן קשין משעורין ואין ממהרין להחמין בעל נפש לא ילפות אבל דללו בעל נפש דללו ^(א) מחמיר על נפשה כולי האי: דשרירן. קשים: לאבא ^(א). רבה. הכי קרי ליה לשון רבנות: מאן דרביא ליה לאבא ואכל להם עיפושא כלומר לא מהא סולתן נקיה: רבא בי רב הונא לפסי. כולה רב: נחמן אמר לה: ורבא אמר אסור לנאסו. לכווי עלמא: דעינן. שחלקין הן: והדרהא. קיצר: של כפרים טעורים. לפי שאין מקפדין על סולתן לעשות נקיה כל כך וכל תמתי לחמי' ידירה ונמנא שלל הוכשרו וקא קרי להו סולת אלמא אפשר לנקיה בלא תמיסה: צמר דינפק. רבא מבי מדרשא: אמר. רב פפא נטעבי בעמזמו מדוע לא מוכרת להשיב לו מהא דאמר ר' ירמיה כו': וואי לא. תמיסה דעכשיו בעי סימור שאל יחמינו סימור לה: לי: לאו סימור שאל יחמינו עבד ליה עבד ליה סימור מקמי

הכי: דאמר רב הונא גרסינן: צנזקו
 וסימנן שיאור כדלקמן [מסא]: שיאכל כזיין
 כרואין שאין כאן חימוץ ומיהו למנא
 קרקא (שמות י) על מצות ומוריס יא
 לא. כלומר צאכילא ראשונה שאכל מן
 הדקה ודא טעמא ממש הכי הוא: מ
 לעולם שימור לדישא שימור הוא ואפי
 ממנא הוא קריבא שימור וזו לא
 רבא סייעתא למיתא לא הדך ציה

נכוחיה, דהא בהדיא אמר שמואל אין הלכה כר' יוסי. והא דעביד שמואל עובדא נתבקעו ממנו כל נפש, כלומר המתרחק מיהו עביה ומדקדק הרבה על עצמו. לא ליתות חסין דשרירן, השעורים, ולא אתי ליידי חימוץ. הא לא ליתות כל שכן שעורים. אמר רב נתנו מאן דצאית

ה"ג ר"ח ב' שאלו מניח ע"י אבוב של ק"א"ם והם מתבקעות. פירוש כלי שבעלי קליות עושין זו קליות והוא מנוקב כדאמרין בפרק ר' ישמעאל (מנחות 77 סו.) מניחין בתוך אבוב של קלאים כדי ^ה שתגמור האור וכו' והם מתבקעות מכה האור וכן מלא

תרי חִיטִי בַּהֲדִי הֲדַדִּי דִּילְמָא אִזְלָא חֲדָא וְיִיתְבָּה בְּצִירִיא דְּחִבְרָתָהּ וְלֹא סָלִיק לָהּ דִּיקוּלָא דְּמִיָּא מְאַרְבַּע רוּחְתָּא וְאַתִּי לִידֵי חִימוֹן וְאִמֵּר אֲבִי לֹא לִיחְרוֹךְ אִינִישׁ תְּרִי שְׂבֹלִי בַּהֲדִי הֲדַדִּי דִּילְמָא נִפְקִי מִיָּא מִהֲאִי וּבֹלַע אִידָךְ וְאַתִּיא לִידֵי חִימוֹן אִמֵּר לִי רַבָּא אֲ"ה אִפִּילוּ חֲדָא גַּמִּי דִּילְמָא נִפִּיק מִהֲאִי רִישָׁא וּבֹלַע אִידָךְ רִישָׁא אֲלֵא אִמֵּר רַבָּא מִי פִירוֹת נִנְהוּ ⁶וּמִי פִירוֹת אֵינִן מִחֲמִיצִין וְהִתְדִּי בֵּיהּ אֲבִי מִהֲהִיא דְּכָל אֹגֶב מְדַלְּיָהּ לֹא מִחֲמִצִי דֹאמֵר אֲבִי הֵיא חֲצֵבָא דֹאבִישֵׁן⁷ סְחִיפָא שְׂרִי זְסִיפָא אֲסוּר רַבָּא אִמֵּר אִפִּילוּ

וְזָקָא נָמִי שְׂרִי מִי פִּירוֹת נִינְהוּ וּמִי פִּירוֹת אֵינָן מַחֲמִיצִין ת"ר יֵאֵין לִוְתֵּיתָא
 שְׁעוּרִין בְּפֶסַח וְאֵם לֵתֵת נִתְבַּקְעוּ אֶסְרוּת לֹא נִתְבַּקְעוּ מוֹתוֹרוֹת ר' יוֹסִי אוֹמֵר
 שְׁוֹרֵן בַּחוּמֵין וְחוּמֵין צוֹמֵת^א אָמַר שְׂמוּאֵל אֵין הִלְכָּה כֹר' יוֹסִי א"ר חֲסֵדָא אָמַר
 מֵר עוֹקְבָא^ב לֹא נִתְבַּקְעוּ מִמֶּשׁ אֵלֶּא כֹל שְׂאִילוֹ מִנִּיחָן עַל פִּי חֲבִית וְהֵן
 נִתְבַּקְעוּת מֵאִילִיהֶן וְשְׂמוּאֵל אָמַר נִתְבַּקְעוּ מִמֶּשׁ עֵבֶד שְׂמוּאֵל עוֹבֵדָא בְּדוּרָא
 דְּבִי כֹר חֲשׂוֹ נִתְבַּקְעוּ מִמֶּשׁ אָמַר רַבָּה בַּעַל נֶפֶשׁ לֹא יִלְתּוּת מֵאִי אִירִיא בַּעַל
 נֶפֶשׁ אִפִּילוֹ כּוֹלִי עֲלֵמָא נָמִי דְּהָא תֵּנִיא אֵין לוֹתֵתִין שְׁעוּרִין בְּפֶסַח הֵכִי קָאֻמֵּר
 דְּבַעַל נֶפֶשׁ אִפִּי חֲטִיִּין דְּשִׁרְדִי לֹא יִלְתּוּת א"ל ר"נ מָאֵן דְּצִיִּית לִיהּ לֵאבָא אֲכִיל
 נִהֲמָא דְּעִיפּוּשָׁא דְּהָא בִּי רַב הוּנָא לִתְתִי וְכִי רַבָּא כֹר אֲבִין לִתְתִי וּרְבָא אָמַר
 אֶסְרוֹר לִלְתּוֹת אֵלֶּא הָא דִּתְנִיא אֵין לוֹתֵתִין שְׁעוּרִין בְּפֶסַח שְׁעוּרִין הוּא דְּלֹא הָא
 חֲטִיִּי שְׂרִי לֹא מִיבַע' קָאֻמֵּר לֹא מִיבַעִיא חֲטִיִּין כִּיּוֹן דֹּאִית בִּיהּ צִירִיא עֵיילִי בְּהוּ
 מִיא אַבֵּל שְׁעָרִי דְּשִׁיעִי אִימָא שְׁפִיר דְּמִי קִמ"ל הֲדַר אָמַר רַבָּא^ג מוֹתוֹר לִלְתּוֹת
 דִּתְנִיא יוֹצֵאִין בַּפֶּת נִקְיָה וְהִדְרָאָה וְאִי אֶפְשֵׁר נִקְיָה בְּלֹא לִתִּיתָה אִיתִיבִיהּ רַב
 פֶּפֶּא לִרְבָּא הַקְּמַחִין וְהַסְּלִתוֹת שֶׁל נִכְרִים שֶׁל כִּפְרִים טְהוּרִים וְשֶׁל כִּרְכִּין
 טַמְאִין דְּכִפְרִים מ"ט לֹאֹן מִשּׁוֹם דְּלֹא לִתְתִי וְקֹא קְרִי לִיהּ סוֹלֵת תְּרַגּוּמָא אֶקְמַחָא
 בְּתֵר דְּנִפְיק אָמַר מ"ט לֹא אִימָא לִיהּ מוּהָ^ד דֹּאֻמֵּר רַבִּי זִירָא אָמַר רַב יִרְמְיָה
 אָמַר שְׂמוּאֵל חֲטִיִּין שֶׁל מִנְחוֹת אֵין לוֹתֵתִין אוֹתָם וְקֹא קְרִי לְהוּ סוֹלֵת הֲדַר אָמַר
 רַבָּא מְצוּה לִלְתּוֹת שְׂנֵאֻמֵּךְ יוֹשְׁמֶרְתָּם אֵת הַמְּצוֹת אִי לֹא דְּבַעִי לִתִּיתָה
 שִׁמּוּר לְמֵאִי אִי שִׁמּוּר דְּלִישָׁה שִׁמּוּר דְּלִישָׁה לֹאֹן שִׁמּוּר הוּא דֹּאֻמֵּר רַב
 הוּנָא בַּצֻּקוֹת שֶׁל נִכְרִים אָדָם מִמְּלֹא כְּרִיסוֹ מֵהֵן וּבִלְבָד שִׁיאַכֵּל כּוֹיֵת
 מְצָה בִּאֲחֻרּוֹנָה בִּאֲחֻרּוֹנָה אֵין בְּרֵאשׁוֹנָה לֹא מ"ט מִשּׁוֹם דְּלֹא עֵבֶד
 בְּהוּ שִׁמּוּר וְלַעֲבִיד לִיהּ שִׁמּוּר מֵאִפִּיָּה וְאִילָךְ אֵלֶּא לֹאֹן שְׁמַע מִינָה
 שִׁמּוּר מְעִיקְרָא בַּעֲיִין וּמֵמֵאִי דִּילְמָא שְׂאֵנִי הֵתָם דְּבַעֲיֵדנָא דְּנִחִית
 לְשִׁמּוּר לֹא עֵבֶד לֵה שִׁמּוּר אַבֵּל הִיכָא דְּבַעֲיֵדנָא דְּנִחִית לְשִׁמּוּר
 עֵבֶיד לֵה שִׁמּוּר הֵכִי נָמִי דְּשִׁמּוּר דְּלִישָׁה הוּי שִׁמּוּר וּאִפִּיָּה לֹא הֲדַר בִּיהּ
 רַבָּא דֹּאֻמֵּר לְהוּ לְהִנְהוּ דְּמַהֲכִי כִּפִּי כִי מַהֲפַכְתּוּ הִפִּיכוּ לְשׁוֹם מְצוּה
 יֵאלֵמָא קֶסֶר שִׁמּוּר מְעִיקְרָא מִתְחַלְתּוּ וְעַד סוֹפּוֹ בַּעֲיִין מֵר בְּרִיהּ דְּרַבִּינָא

ו. שאין שם לא קרני חגבים ולא הכסיפו פניו דהוא הוי סימן סידוק ידי חובת מנה משום דלא הוי לה שימור לשם מנה ואף על פי שאנו יורונו. (ו) היא מלות אכילתה שעם הפסח היא חובת אכילתה דכתיב דמנן (לקמן דף קטז:) אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן: **בראשונה** כי גרסינן **מאי טעמא דלא עבד לה שימור** ולא גרסינן **אי נימא** **לפשייה** כגון עריכתה וקטיוף שלה ונתינתה לתנור: **וממאי דילמא** **יהבא** מאי טעמא לא נפיק משום דמשעת נתינת מים לקמח שזה דבר דנתינת לתורת שימור דהיינו מנתינת מים: **ואפילו הכי**, דלא אשכח לישא: **מהפכי יציף**. העמרין וקושרין את העמרים צומתא הקציר: **מנהטא**

ישראל בשמור, דגוי לאו בר שימור הוא, אבל ישראל דבר שימור הוא אם התחיל מתחלה
היו שימור. אפילו הכי לא הדו ביה רבא, דאמר רבא להנהו דהוו מהפכי גזרון, והן העומרים. ה.
מהכשרת המים והפיכו להו לממס שאין בו הכשרת המים שיהיה שימור מתחילה

עין משפט
גר מצוה

קסו א מיי פ"ה מהל
חו"מ הלכה ד
טוש"ע א"ח סי' תסג
סעיף א:
קסח ב ג ד מיי פ"ה
מהלכות מזה ה' ו
טוש"ע א"ח סימן תנג
סעיף ה:
קסח ה מיי שם הלכה ח
ט טוש"ע א"ח
סימן תנג סעיף ד:

תורה אור השלם

1. ושמרתם את המצות
בִּי בְּעֵצָם הַיּוֹם הַזֶּה
הוֹצֵאתִי אֶת צְבָאוֹתֵיכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּשְׁמַרְתֶּם
אֶת הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם
חֻקַּת עוֹלָם: שְׁמוֹת יְבִי

לעזי רעט"י

אשטריינ"ב
[אישטריינ"ט]. סוגר.

רבינו חננאל (המשך)

זרבה אוכל פת מעופשת.
 ידוירוש כגון פת קיבר אשן
 חלה סלה, (נ"א) אין בלא
 יקיה) ואומר רב נחמן לרוב
 ריה"ה רב חננה רבי רבה
 סלח, ורבה אמר
 ללחות. ומתבנין
 איהו אין לחותין א
 ששעורין בספסא דא חטין
 פ"י צירא (בבב)
 חסדוק שהוא באמצע של
 חטין השעורין שיש
 אכל כן סדק. אינא
 ואמר אמר רב מוחז
 לחותות, דתני ר' יוצאין בלא
 חותות, ור' אבהו, ור' אבשר
 לפת נקיה בלא לחותה,
 וכללותא ר' אבהו אשין א
 חותין אלא חתא חסל
 ומותיב ר' פפא
 דתני קמחין
 הסתולת של גרים
 כרסין טמאין ושל כפרים
 ש"ס מדקתא,
 מכלל דלא
 וכושר, וקרי ליה לחותה,
 חלה סלה בלא לחותה.
 ודחי רבא האי דקתני של
 כפרים שטורין אקמחין
 לכבד אלא סאתולתה. ור' א
 ואמר רבא אי אבשר של
 חלה בלא לחותה, דתני
 איהא, דלא חשמו דשמואל
 אמר חטין של מנחות אין
 לחותין אותן. קרי ליה
 חתורה סלה, חתא נמצא
 סלה בלא לחותה. דר' אמר
 בלא מצוה לחותה, דכתיב
 ושימרם את המצות, ואין
 ששמואל אששור אר' חטין
 לחותיה, אבל ששור חטין
 ידלישה ליתיה שימור מררב
 ונחום, דאמר בתבוקת של
 חתא, אמר מלאל כרסיו
 חתאם וכלבד שיאלל כות
 חתא, באחרונה, ואין
 שימור דלישה שמויה
 שימור דלישה שימור לבקע של גרי
 יאצו צרי כות חטין.
 ודיחין ליה בעקבות של גרים

ישראל בשמור, דגוי לאו בר שימור הוא, אבל ישראל דבר שימור הוא אם התחיל מתחלה להשמר אפילו שימור דלישה
היו שימור. אפילו הכי לא הדר ביה רבא, דאמר רבא להנהו דהוו מהפכי לגורין, והן העומקין. הפכו לשם מצה, כלומר הזהירו
מהכשרת המים והפיכו להו למקום שאין בו הכשרת המים שיהיה שימור מתחילה לשמן לשם מצה.